

” Folk tror gjerne ikke at ett fett kan erstatte alle de forskjellige de bruker, men stadig flere gjør nettopp det. ”

Giftfritt og knirkefritt

- Jeg er for kunden, jeg må kunne stå inne for det jeg selger. Dette er mottoet til Oddmund Håland, områdeansvarlig for den amerikanske smøremiddelprodusenten Kernite Lubrication, en divisjon under NCH Norge AS. Nå går han for offshoremarkedet.

n Bjørn Tore Bjørsvik, tekst og foto

Fra sin base på Vigre i Hå er den driftige undheimsgutten, nå håbu, i ferd med å etablere seg som leverandør av et av verdens beste og mest miljøvennlige smørefett, oljer, kjølevæsker for maskinering og kjemikalier.

- Vi er godkjent i Achilles som leverandør til norsk sokkel, et felt hvor man virkelig trenger et giftfritt, eller minimalt skadelig, alternativ, sier Håland. Han viser til de mange artiklene i media det siste året, hvor blant annet Dagbladet har satt fokus på senskader hos tidligere offshoreansatte. Han understreker at han ikke tar stilling til hvem som har skylden, men slår fast at det nå finnes et giftfritt alternativ på smørefett-siden.

- På nesten alle smøremidler står det en advarsel om at det er kreftfremkallende, eller at det kan gi allergiske reaksjoner, at det dreper vannlevende organismer, også videre. Derfor er det påbudt å returnere spillolje og hydraulikkoljer. Men smørefettet? Det går rett i naturen, enten i vannet eller i jorda. Og alt som går ut i naturen, får vi igjen, enten i drikkevannet eller i maten vi spiser. Da er det viktig å bruke et fett som verken skader brukeren eller naturen rundt.

Ett fett

- Det har i flere år hersket en oppfatning om at giftfrie smøremidler ikke holder mål rent teknisk, sier Håland. Denne oppfatningen vil han til livs.

- Nå er jeg selvfølgelig ikke nøytral, men jeg vil hevde at smørefettet til Kernite, K-Nate, kan konkurrere med et hvilket som helst fett for et hvilket som helst bruk innenfor sitt temperaturområde (-30°C til 288°C), sier han.

- Via Rogalad Maskinservice er K-Nate tatt i bruk på Scannudrings maskiner som opererer på opptil 1.000 meters havdyp på Ormen Lange i Norskehavet. Samtidig brukes det i landbruksmaskineri på Jæren, blant annet hos jordbrukskolen på Øksnevad. Og nå skal TS Kran bruke det på kranene sine. Folk tror gjerne ikke at ett fett kan erstatte alle de forskjellige de bruker, men stadig flere gjør nettopp det, forteller han. Blant annet har oljeservicefirmaet Halliburton testet ut fettene på sitt utstyr. De tester fremdeles, men er i ferd med å la K-Nate erstatte de fem forskjellige smørefettene de hadde fra før.

Kernites områdeansvarlige i Rogaland og Vest Agder, Oddmund Håland.

God økonomi i god smøring

Håland legger ikke skjul på at smøremidlene han selger er litt dyrere enn enkelte av de konkurrerende merkene.

- Men kunden tar det raskt igjen på bunnlinjen, så det er god økonomi i å bruke rett fett, og her kan de bruke et fett på alt utstyr, sier han.

- Enkelte har en tendens til å se seg blind på pris, men ender opp med å spare på tøringene, mens millionene ruller. Et standard fett, som kommer ut av maskinen med det samme det blir utsatt for trykk eller høy temperatur, må erstattes raskt. Dermed bruker man desto mer fett, og da hjelper det lite om det var billigere til å begynne med. Fett som ikke smører når det blir kaldt, eller når det kommer vann til, er heller ikke spesielt nyttig. Da sliter man mer på maskinene, og risikoen for havari, med derpå følgende driftsstopp og reparasjonstid som resultat, øker.

- Jeg oppfordrer alltid kunden til å følge de anbefalte smøreintervallene fra leverandøren av utstyret, men bruk noe skikkelig. Det er som Trygve Stangeland, TS'en selv, sa

Sertifisert i Achilles

det, da jeg var innom: "Den første plassen du virkelig kan heve bunnlinjen, er ved å bruke et høykvalitets smøremiddel."

Første sesong uten driftsstopp

Håland har en lang rekke kunder som etter å ha testet K-Nate, bekrefter det han sier om sammenhengen mellom smøremiddel og økonomi: Edelsplitt KS, Bergene Maskin AS, Gunnleif Fjogstad Maskin, Hymax, Flekkefjord Produkter og Odfjell Well Services, for å nevne noen.

Et lokalt eksempel er entreprenøren Risa AS. Selskapet har kontraktet for strøing av veiene i distriktet vinterstid. Med Øvind Høiland i spissen, har de testet K-Nate på strømaskinene sine i vinter, den lengste vinteren på Jæren på 47 år.

- De er ikke ferdige med testingen ennå, men siden de begynte med K-Nate, har de ikke hatt driftsstopp på en eneste av maskinene. Det har visst aldri skjedd før. De regner også med å ha spart rundt 30.000 kroner bare i kulelager, sier han.

Kort om Kernite Lubrication

En av fem divisjoner under NCH Corporation, som ble stiftet i 1919 i Dallas, Texas, hvor det fortsatt har hovedkontor. Konsernet har mer enn 10.000 medarbeidere i mer enn 60 land, har rundet 10 milliarder dollar i årlig omsetning og har et utvalg av produkter og tjenester som dekker så å si alle industrielle og vedlikeholdsbehov.

I starten satset man på smøreprodukter for matvareindustrien, og har siden beholdt fokus på helse, miljø og sikkerhet i produktene. I Norge ligger Kernite under NCH Norge AS, er sertifisert for og registrert i Achilles (godkjent for offshoreindustrien), Sellich (godkjent for kraftprodusentenes felles innkjøpsordning) og Startbank (kvalifikasjonsordning for Bygg- og Anleggsnæringen). De har ISO 9001-godkjenning og er miljøsertifisert i.h.t. ISO 14001.

Hvem er best i test?

Kernite markedsfører seg minimalt, og satser heller på jungeltelegrafene. Ute hos potensielle kunder har de en egen test, hvor kundene kan sammenligne det smørefettet/den kjølevæsken m.m. de allerede bruker, med Kernite-produktet. Dette er testen for smørefettet K-Nate. Det blå er K-Nate, det andre et av Norges mest solgte merker.

Den første testen er evne til å motstå slag/belastning. Her er det en fjærdrevet hammer som slår ned på to "ambolter" samtidig, så ser man hvor godt fettene henger etter slaget.

- Her får kundene selv velge "ambolt," og utløse hammeren. Så ser de selv at det ikke er noe juks, sier Håland.

VENSTRE: Fettet er smurt på "amboltene."

- Siden jeg vet det henger, gjør jeg et poeng av på ikke sette noen skvettsskjerm på K-Naten, sier Håland.

HØYRE: Slik så det ut etter at hammeren falt. Kun fett som holder seg på plass, smører.

Test nummer to er varme. Begge fettene smøres på en stålplate, og igjen kan kunden selv velge hvilket fett som skal hvor. Platen varmes med blåselampe til ett fett sklir av, eventuelt tar fyr.

VENSTRE: Platen varmes med blåselampe.

HØYRE: K-Naten henger, mens det av konkurrentens fett som ikke har sklidd av, brenner.

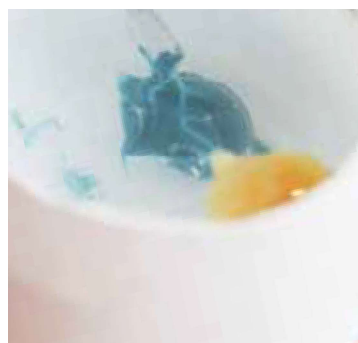
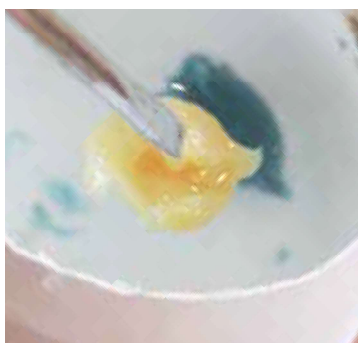
Den tredje testen er kulde. Prøvene smøres på stålet, og kjøles ned til -55 grader med en kjølespray. Deretter tester man hvorvidt de fortsatt er smøremyke og klebrige, og dermed smører ved lav temperatur.

VENSTRE: Fettprøvene kjøles ned med sprayen.

HØYRE: Den blå K-Naten er myk og kleber straks, mens konkurrenten må tines med fingrene for å virke.

Test nummer fire er vann. Prøvene droppes i vann, og man pirker i dem med stål for å se om de kleber, og dermed ville hatt smøreeffekt i/under vann.

VENSTRE: Konkurrenten flyter lett og fint på overflaten, og kleber ikke på stålet.

HØYRE: K-Naten er tyngre enn vann, og kleber seg til stålet.

Til slutt tas fettene opp av vannet, og man ser hvilket som hefter og dermed har beholdt smørevnen. Sjekker man også stålplaten hvor prøvene ble utsatt for varme og kulde, ser man hvilken side av stålet som har blitt beskyttet, og hvilken som har blitt utsatt for slitasje.

VENSTRE: Hvilket fett hefter når det har vært i vann, og hvilket gjør ikke?

HØYRE: Det er tydelig hvilken side av stålet som har vært beskyttet av smørefettet, og hvilket som har blitt påvirket av varmen og kulden.